

Pogor Ödön: *Az enyéim.* Egy tanár naplója. Márton Lajos rajzaival. Budapest, 1934. 8-r., 253 l. A Szent István-Társulat kiadása.

Pusch Ödön kegyesrendi tanár a maga hivatásvállalásának és pályaválasztásának, tanári működése megkezdésének, harctéri szolgálattal és az összeomlással megnehezített első nyolc évének történetét beszéli el ebben a könyvében az emlékirat és levél közvetlen hangján. Ez az ellágyulásig gyengéd, egyszer a meghatódottságtól szinte reszkető, máskor viszont megremegtető, az erkölcsi felháborodás erejével belénk döbbenő hang meghittségével, illetőleg — megfelelő helyen — ünnepélyes emelkedettségével a könyvnek az ifjúsági és mémoire-irodalom legjobb termékei között biztosít helyet. A mű tehát nemcsak tanulságos, hanem szórakoztató is. Igazi olvasmányi élményhez segít. Olyan könyv, amely mellett a diák megelégedzik minden másról, a nélkül, hogy ezért szülőnek, nevelőnek oka volna a nyugtalankodásra.

A könyv vonzó hatásának a titka nem annyira adataiban van, mint inkább abban a nagy szeretetben, amely megeleveníti a sorokat és átmelegíti az olvasó szívét. „Még a rossz diákot is hogy szereti!...” — mondják a diákolvasók. S ámuló-örvendő arcukról az emberi jószágba vetett hitük megszilárdulását olvashatjuk le.

A címlap képe felidézi bennünk minden ifjúsági irodalom első és ősformájának: a közvetlen szóbeli mesélésnek, a magunk mesefaló korszakának emléket és sokat megéreztetet a nevelő és növendékek lelki közösségéből, a pedagógiai viszony bensőségéből.

A könyvben gyermek-, ifjúság- és embertanulmányi szempontból mind az iskolában, mind az iskolán kívül jól felhasználható adatoknak egész tömeget találjuk a fejlődés egymásra következő fokozatainak megfelelő és az élet által teremtett elrendezésben. A remek osztály-állapotrajzokból igen tanulságosan tevődik össze a középiskolai ifjúság fejlődésének neveléslektani hosszmeteszete, amelyet a sikerült képek még elevenebbekké tesznek.

Tanárok számára mindezen kívül azért is nagyon tanulságos ez a könyv, mert egy iskola életének keretében példát ad arra, mit jelent a tanári kar egysége; mi az igazi koncentrikus nevelő hatás; miképpen maradhat az iskola a legnehezebb körülmények között és a legsúlyosabb történelmi nyomások ellenére is hivatásának magaslátán; hogyan nevel az élet igenlésére és áldozatkész hazafiasságra, valamint a kezdeményezés bátorságára, társadalmi összefogásra, más népek ismerésére, megbecsülésére és igazi hálára s mindezt hogyan mozdíthatja elő az igazgató atyai jóakarásával és józan-ságával.

Diákok, tanárok és szülők egyaránt sokat okulhatnak ebből a könyvből.

Váradai József.

Kendoff Károly: *Földrajzoktatás a cselekvő iskolában.* Földrajzi gondolkodásra való nevelés. 8-r., 271 l. 81 ábrával. Szeged, 1934. A szerző kiadása.

A magyar nyelvű földrajzi vonatkozású módszertani irodalom még nem annyira gazdag, hogy olyan vaskos kötet mellett, mint amilyen a címben jel-